

Boj o holý život, orgie i setkání se žralokem

Petr Janša

Boj o holý život, orgie i setkání se žralokem

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Petr Janša

Boj o holý život, orgie i setkání se žralokem – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

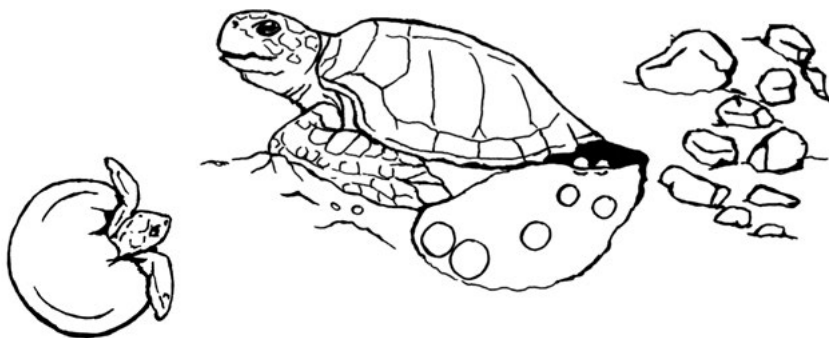
Petr Janša

***Boj o holý život,
orgie i setkání se žralokem***

*Rád bych vyjádřil poděkování
Daně Pravdové Emingerové, jejíž inspirace
byla nenahraditelná při vzniku tohoto
cestopisu. Bez ní by tato kniha nikdy nespatriła
světlo světa. Děkuji ti ze srdce.*

Kapverdy

ORGIE V OCEÁNU VYSTŘÍDÁ BOJ O HOLÝ ŽIVOT

Plánujete pobyt na Kapverdách? Nenechtejte si ujít pozorování karet, které jako by do současnosti zabloudily z prehistorických moří. Já jsem si výlet domluvil na ostrově Sal, kde ho hlavně pro Čechy a Slováky organizuje průvodce Milan, který tady s manželkou žije. Naším cílem je večerní pozorování karet, jak kladou vejce na pláži. Milanovy instrukce jsou naprosto jasné: černé oblečení, absolutně žádné parfémy a po celou dobu „expedice“ být naprosto potichu, abychom želvy kladoucí vajíčka co nejméně rušili při jejich vysilující činnosti.

Přesně ve smluvený čas čeká před hotelem africky vyhlížející minibus, do kterého se vtěsná naše početná skupinka asi dvanácti „Čechoslováků“ všeho věku. Vzrušení je přímo hmatatelné. Černé oblečení a jízda na pláž se zhasnutými světly mikrobuse dodávají výpravě punc opravdového napětí. Co nás čeká? Budeme mít štěstí a uvidíme nějakou želvu?

Cestou nám Milan podává pár informací a instrukcí. Po příjezdu na místo můžeme používat pouze červené světlo, které želvy ruší nejméně, žádný blesk a mobily musíme nechat vypnuté. Na pláži Kite Beach našeho řidiče a průvodce kontroluje baterkou s červeným světlem místní autorita na ochranu přírody a mořští biologové – dobrovolníci z celého světa – nám ukazují právě vylíhnuté malé želvičky. Po vylíhnutí je opatrně sbírají do speciálních kyblíků a přenášejí do k tomu určených ohrad. Proč? Nebojte, dozvíte se to.

Hned se vydáváme na pláž. Milan jde na průzkum, my ostatní jsme se posadili a tiše čekáme. Po půlhodině, kdy se nic nedělo, si lehnu na písek a nechám se unášet nevidaně krásnou oblohou. Doslova miliarda hvězd, žádný měsíc, jen hvězdy. Neuvěřitelně omamný pohled, který jen tak někde nevidíte. Galaktické představení na noční kapverdské obloze by se dalo pozorovat věky. Jen si to představte – ležíte v noci na pláži, slyšíte jen zvuky vln oceánu a čekáte na karetu.

A je to tady! „Pojďte, želva,“ sykl tiše Milan a celá naše černá skupina se potichoučku vydává za ním. Řidič, kterého vůbec není vidět, jen

slyšet, hlídá, aby se někdo z nás v černočerné tmě neztratil. Za svitu hvězd a červeného světla Milanovy baterky najednou vidíme tři želvy. Dvě těsně u sebe, třetí kousek opodál. Je to jeden z těch mocných životních zážitků, na který jen tak nezapomenete. Ať už jste milovník přírody, nebo ne.

Kareta se vynoří z vln oceánu, chvíli se rozhlíží, a pokud ji nic neruší, vydá se pár metrů na pláž vykonat své životní poslání. Vyleze na břeh a vyhloubí přibližně půl metru hlubokou hnízdní jámu. Do ní naklade snůšku vajíček velikosti a vzhledu pingpongového míčku. Tato mimořádně působivá choreografie se nezměnila po miliony let. Díváte se na želvu, jak vystoupí z moře, naklade vajíčka a pak se totálně vyčerpaná sune obalená pískem zpět do oceánu. Koloběh života tohoto krásného prehistorického tvora se vám navždy vypálí do paměti. V tu chvíli úplně zkamenělí a fascinovaní ani nedýcháme a za okamžik je želva zpět v oceánu. Teď už bylo těžké udržet emoce na uzdě a ticho rozčíslo kolektivní a krásné československé ááááách!

Všem mláďatům karety obecné držte pěsti. Jakmile se totiž dostanou z kožovitého vajíčka a vyhrabou se z hnízda, čeká je svět plný predátorů, matoucích světél a igelitových tašek v mořských proudech, které mohou být stejně nebezpečné jako žahavé medúzy. I proto ochránáři želvičky sbírají a nechávají povyrůst ve zmíněných ohradách.

Kapverdy jsou jedním z hlavních hnízdišť želvy karety obecné. Na ostrovech Sal a Boa Vista kladou vejce tisíce těchto oceánských želv, jejichž předkové žili už před zhruba 220 miliony lety. Dospělá kareta obvykle měří kolem metru a váží asi 135 kilogramů. Jsou ale zdokumentováni jedinci dlouzí 270 centimetrů s váhou přes 450 kilogramů. Dožívají se 47 až 67 let, sexuálně dospívají ve věku 17 až 33 let.

Kladou 80 až 120 vajec, ale z každé tisícovky přežije jen jedna želvička. Vajíčka i mláďata jsou velmi zranitelná a musí čelit mnoha predátorům. Také ubývají vhodná místa ke hnízdění a často končí v sítích rybářů. Karety znevýhodňuje i komplikovaná rozmnožovací strategie. Během jara se dospělci vydávají na hnízdní pláže a během tahu se klidně i několikrát páří. Ano, oceán je v tu chvíli místem gigantických

želvích orgií! Samice mohou uchovávat spermie samců pro pozdější použití, aby v budoucnu zajistily přežití druhu.

V případě, že želva přijde o „svou“ hnízdní pláž třeba kvůli výstavbě, už si nikdy jinou nenajde. Pamatujte na to. To vše je důvodem, proč jsou coby ohrožený druh chráněné Mezinárodní unií pro ochranu přírody. Proto na Kapverdách vznikl Národní mořský park pro ochranu karet obecných spojený se zákazem vstupu na vybrané pláže v nočních hodinách.

TAJEMSTVÍ OSTROVA SAL

Sal nabízí kombinaci panenské přírody, blankytně modrého oceánu, zlatě zářících pláží, krásného počasí a naprosto pohodové atmosféry. To všechno najdete na této ostrovní perle Kapverdských ostrovů, kam z Česka doletíte za sedm a půl hodiny. Jeho krásy za to rozhodně stojí!

Sal je geologicky nejstarším ostrovem Kapverdských ostrovů. Vznikl před 50 miliony let během erupce už spící sopky. Na své objevení si počkal do roku 1460. Kdo by tehdy tušil, že se tento ostrov za několik století stane oblíbeným turistickým cílem? Je necelých 30 kilometrů dlouhý a v nejširším místě měří skoro 12 kilometrů. Je dost plochý – nejvyšší bod, který je spíše kopcem než horou, dosahuje výšky pouhých 408 metrů. Přesto je z jeho vrcholu jedinečný výhled.

Na nudu na Salu zapomeňte, ať už hledáte klid a odpočinek, nebo jste od přírody dobrodruzi. Ostrov vyhoví všem. Při relaxaci hrají hlavní roli nekonečné a opravdu krásné pláže. K mání jsou v široké škále od rušných a akčních až po tichá zákoutí, kde budete mít moře jen pro sebe. Až budete mít slané vody dost, u většiny hotelů na ostrově jsou velké bazény s all inclusive drinky.

Milujete výlety a chcete poznat ostrov na vlastní pěst? Půjčte si auto nebo čtyřkolku a vydejte se na průzkum města, přístavu, přírody a užívejte si pohledy na oceán z různých míst. Pokud raději sázíte na

organizované prohlídky, ani to není problém. Vydejte se na prohlídku místních solných dolů, navštivte tradiční vesnice, seznámte se s místní kulturou a tradicemi nebo některou z místních atrakcí. A co třeba poznávání z tak trochu jiné perspektivy, třeba z rezivějící korby auta? Naplno jsme si to užili s průvodcem Milanem, který je na výlety jako dělaný. Dostanete se s ním i do míst, která byste jinak přehlédli.

Sal je úžasnou přírodní i jazykovou směsicí. Uspějete s angličtinou, ale dědictvím koloniální doby jsou zde portugálština a kreolština. Domluvíte se s nimi všude, na ulici, na úřadech i oficiálních akcích. Zato když přijde na měnu, je situace jednoduchá. Na Kapverdách platíte buď místní měnou escudo, nebo eury.

Kdyby se nejmenoval podle soli, mohl by se ostrov jmenovat podle slunce – slunečných dnů je tam neuvěřitelných 350 dní v roce! Nejčastěji v kombinaci s průzračně modrým nebem. Pokud jste vyznavači slunce a tepla, je pro vás Sal jasnou volbou. Je férové upozornit, že ostrov je také známý svými větry, místy i silnými, hlavně mezi prosincem a dubnem. Já jsem Kapverdy poznával v září a větrno nebylo. Pro windsurfery a kitesurfery je proto Sal zhmotněným snem. Nabízí přesně to, co hledají – vítr a obrovské vlny v oceánu.

Ptáte se, co deště? Sal je sice obecně suchý ostrov, ale ano, občas zde zaprší. Nejvíc srážek je obvykle mezi červencem a polovinou října. Většinou sice zaprší jen krátce a rychle se vrátí slunečné počasí, ale pokud déšť nemusíte, naplánujte si cestu na tento ostrov mimo uvedené měsíce.

Pravé poklady Salu se skrývají na pobřeží v podobě nejkrásnějších pláží na celém souostroví Kapverd. Představte si nekonečné, široké zlaté pláže omývané průzračně čistým oceánem. Učiněný balzám pro každou unavenou duši i tělo. Je to místo, kde můžete zahodit všechny starosti a jen tak si užívat přítomnost. Ostrov je mixem rozmanitých přírodních krás a příjemného tropického klimatu v čele se sluncem. Je to místo, které vás bude hýčkat.

Výlety na Salu jsou nezapomenutelné. Jedním z těch, které byste si rozhodně neměli nechat ujít, je návštěva zátoky Buracona s jedinečným modrým okem. Za symbolické vstupné ve výši tří eur (berte to

s rezervou, možná i tam časem dorazí inflace) se vám naskytne nepopsatelný pohled na modré oko – podvodní lávovou jeskyni se stropním otvorem, který při správném úhlu slunečních paprsků vytváří modrý efekt.

Vnímám to co nejintenzivněji, protože za okamžik mě průvodci popohánějí, aby se jedinečným jevem mohli pokochat další zájemci. Je to zážitek, nejen kvůli frontě, kterou jste vystáli. Ale to je život. Modré oko je vidět jen mezi jedenáctou a třináctou hodinou, takže si výlet naplánujte tak, abyste toto kouzlo přírody viděli v plné parádě. Pokud jsou zrovna na moři vysoké vlny, dopřejte si koupání v lávových jezírcích.

Jedním z nejpokulárnějších míst na ostrově je vyhlášená žraločí zátoka známá jako Shark Bay. Mělká voda podél východního pobřeží ostrova je domovem obrovského množství žraloků citronových. Pokud jste hákliví, vezměte si vlastní boty do vody, jinak vám je místní kluci rádi půjčí. Pak už nic nebrání brouzdání v mělké vodě, zatímco se kolem vás prohánějí malí žraloci. Ale nebojte se, přestože může být pohled na tyto fakt nevelké predátory trochu hororový, žraloci citronoví na člověka neútočí. Ve vzdálenosti asi 50 metrů od pláže se dostanete přímo do centra dění, kde žraloci proplouvají kolem vás a otírají se vám o nohy. Je to zvláštní pocit, který si užijete!

Salinas de Pedra de Lume je úplně něco jiného. Současná turistická atrakce kdysi sloužila jako solný důl a je připomínkou bohaté ostrovní historie. Už samotná doprava na toto místo je dost dobrodružná, protože vede mimo hlavní cesty kolem impozantní, a hlavně stále respekt budící sopky. Pozorování této ohromné síly přírody z tak blízké vzdálenosti je fascinující a místy až trochu děsivé. Ale bez obav, ostrov Sal je známý svou bezpečností, a když budete respektovat pokyny místních průvodců, nic se vám nepříhoda.

Jakmile dorazíte k solnému jezírku, ocitnete se v trochu jiném světě. Voda je tak slaná, že je téměř nemožné se potopit. A když si lehnete na hladinu, budete se cítit jako na vodní matraci. Slaná voda dokonale nadnáší, a když ponoříte nohy, ucítíte teplo díky termální aktivitě. Pozor, ať se vám voda nedostane do očí, opravdu hodně pálí.

Říká se, že tato voda má léčivé vlastnosti. I proto zde hodně lidí tráví doporučený čas koupáním a relaxací, aby co nejintenzivněji využili její blahodárný vliv na kůži. Po koupeli se můžete za malý poplatek osprchovat, ale zkuste nechat krystalky soli na kůži uschnout, prodloužíte tak její účinky. Jen buďte opatrní, pod oblečením by vás sůl mohla škrábat.

Jste připravení na další zastávku? Tak vzhůru do Espargosu. Připomíná vám to něco? Asi špagl, lidové označení chřestu, po němž je hlavní město v srdci ostrova pojmenované. Je to sice město malé, ale má toho tolik co nabídnout, že se vyplatí vyčlenit si na něj aspoň den. Espargos je jako stvořený k tomu, abyste si dali něco dobrého k jídlu v některé z restaurací. Láká vás čerstvě ulovená mořská ryba nebo národní kapverdské jídlo cachupa, které je něco jako guláš z fazolí, zeleniny a masa zahuštěný dýní? Tak to jste na správném místě! Platí to i o nákupu suvenýrů v podobě ručně vyrobených předmětů od šperků přes keramiku až po místní rum.

Espargos je město kontrastů, kde se setkávají bohatství a chudoba, moderní letiště a tradiční chatrče. Odvrácená strana života má podobu slumů, které jsou domovem nejchudších ostrovanů. Chatrče postavené úplně ze všeho, co se dá na ostrově najít, jsou smutným připomenutím hospodářských rozdílů podobně jako v mnoha dalších zemích. Je to tvrdá realita, která ovšem dotváří celkový dojem.

I když celá rodina bydlí ve starém lodním kontejneru, všichni mávají na turisty, usmívají se a opakují: „No stress.“ Kapverdáné jsou prostě bez ohledu na přízeň osudu šťastní lidé. A co je důležité, ani v této chudé části města se neobávejte o svou bezpečnost. Stačí respektovat místní obyvatele a jejich životní podmínky. Na procházku se tam vypravte jen s místním průvodcem. Naše skupina se tak podívala i do komunitní školky.

Také výlet do malebné přístavní Palmeiry na ostrově stojí za to. Už na první pohled je zřejmé, že tento kousek africké země zůstává oázou klidu a pohody, kde ve větru tančí palmy v rytmech místní hudby. Jako by se tu místy zastavil čas, takový klid tady vládne. Místními obyvateli jsou vesměs rybáři a jejich rodiny žijící svým vlastním pomalým

rytmem. Veselým kaleidoskopem, který se změní s každým vaším krokem, jsou barevné domky.

Obchody a bistra jsou na každém rohu. Možná budete mít štěstí a stanete se svědkem přípravy tradiční kapverdské kávy, která se vaří přímo na ulici. Nezapomeňte nahlédnout do některého z obchodů se suvenýry. Místní ženy v nich prodávají pletené klobouky, ručně vyrobené náramky, magnetky... které jsou nezřídka malými uměleckými díly.

Nepřehlédněte místní rybí trh, kde se každý den koná aukce čerstvě ulovených ryb. Rybáři se scházejí, aby co nejlépe prodali svůj úlovek, a vy celý proces můžete sledovat. Blízko přístavu narazíte na pouliční prodejce, kteří se snaží upoutat pozornost turistů. Nebojte se s nimi trochu pohovořit. Jsou moc přátelští a rádi poradí, kam se vydat dál a co ještě vidět.

Cesta do dalšího městečka Santa Maria je lemovaná rozestavěnými opuštěnými hotely. Nabídne se vám jedinečná příležitost vidět, jak se na Kapverdách skutečně žije. Toto městečko si vás získá neuvěřitelnou energií. Projděte se po hlavní třídě s barevnými fasádami obchodů, kde místní umělci prodávají svoje umělecká díla. Je to další místo ideální pro nákup dárků. Gurmáni ocení zdejší jedinečnou kávu s jemnými tóny čokolády a ořechů.

I tady si na své přijdou milovníci ryb a mořských plodů. Na molu tepe pravé srdce města – rybí trh. Nejčerstvější nabídka je brzy ráno, kdy můžete vidět, jak si nejlepší ryby vybírají místní i restaurace. Máte rádi kokosové ořechy? Bravurně ovládanou mačetou vám je tam naservíruje šikovná „panímáma“.

Pokud jste odvážlivci, půjčte si loď a vydejte se na oceán. Rybáři ze Santa Maria vám rádi ukáží, jak chytají ryby, a vyzkoušíte si, jestli vám to s udicí taky tak půjde. V neděli můžete navštívit spolu s místními kostelík, jen nezmeškejte jedenáctou!

Santa Maria láká i překrásnými a čistými plážemi s bezpočtem možností, jak strávit příjemný den koupáním, vodními sporty nebo lenošením na jemném písku. K jejich neodmyslitelnému koloritu patří volně pobíhající větší psi. Jsou očkovaní, nejsou nebezpeční, po pár dnech si na ně zvyknete, a dokonce si je zamilujete.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Boj o holý život, orgie i setkání se žralokem. Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.